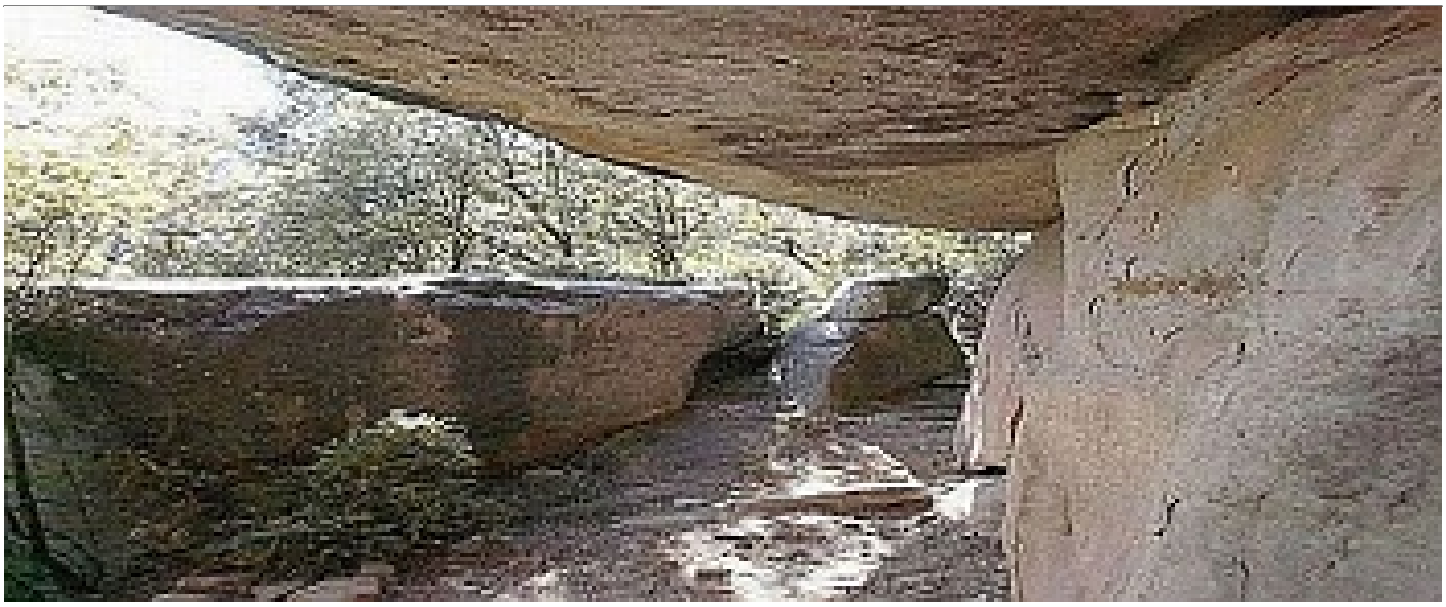

Savassona: la nova ruta megalítica

Autor: Pere Coll
Data de publicació: 23-02-2018

En Pere Coll explica la seva experiència després de fer la ruta megalítica de Savassona amb en Jordi Bilbeny i en Xavier Roviró.

Dissabte 28 d'octubre del 2017 en Jordi Bilbeny i el folklorista Xavier Roviró ens van fer de guies per la ruta megalítica de Savassona que havia organitzat l'Institut Nova Història.

Tots coneixem les grans aportacions d'en Jordi Bilbeny sobre la censura, sobre En Colom i sobre l'espoli de la nostra literatura i la nostra història. En canvi, són una mica menys coneguts els seus estudis sobre el nostre passat més llunyà —del qual, al capdavall, tots en som deutors—. A l'entorn d'aquest tema, ja en el seu magnífic llibre La sardana i la religió de les bruixes, ens va mostrar la seva gran saviesa. La ruta megalítica per Savassona ho confirma. La ruta i el llibre, us els recomano de tot cor. Mercès a ells podreu esbrinar de forma fàcil i amena, o almenys iniciar-vos-hi, el nostre passat espiritual més llunyà. Llunyà en el temps, però potser més proper que no ens pensem al nostre cor.

La ruta megalítica comença al Restaurant Colomer de Tavèrnoles, que es troba a una altitud de 537 metres. Aleshores es puja fins al Mirador de Tavèrnoles, des d'on, en els dies clars, la vista és espectacular. Nosaltres, a causa de la boira matinera, no vam poder abastar-la amb tota la seva magnificència. A continuació, ja en un camí més planer, arribem a La Bauma de la Baronessa, on en Xavier Roviró ens va delectar amb el que la llegenda conta que va succeir-hi. A continuació, resseguim el camí fins arribar al Castell de Savassona, situat estratègicament en un turó a 611 metres d'altitud. Aquest castell està documentat des de l'any 890 i encara avui és habitat. Presenta elements medievals, com ara murs de defensa, merlets, torre circular exterior i torre triangular interior.

Tota la ruta es troba a l'Espai Natural de Guilleries-Savassona i gaudeix d'una gran riquesa botànica: freixes i faigs a les zones obagues i humides. A les zones només humides, roures. Al sotabosc, alzines i pins. I, finalment, salzes, oms i verns com a bosc de ribera.

Tot seguit, creuem la carretera i arribem al rovell de l'ou de la ruta: El conjunt megalític de Savassona. Aquest conjunt consta de dues parts. A la primera hi trobem la plana on hi ha un grup de pedres treballades. Correspon al lloc de culte i de rituals antics. Les pedres i altres elements que la conformen reben noms tan suggestius i emblemàtics com El Dau, La Pedra dels Sacrificis, La Pedra de les Bruixes... Llavors, d'allí estant, es va iniciar un debat molt interessant entre en Jordi Bilbeny, en Xavier Roviró i un convidat de luxe: el gran arqueòleg Eudald Carbonell, el qual va tenir la gentilesa de compartir amb nosaltres les seves expertes opinions.

A continuació ens atansem a la segona part del conjunt. Per fer-ho, s'ha de pujar per una gran escalinata, molt ben treballada i amb l'empedrat que és de gran qualitat. L'escalinata puja des del pla al turó, que és l'indret on hi havia la part habitada. Allí s'hi troben també necròpolis, cisternes, cassoletes... I allí mateix s'hi pot veure també la bonica església de Sant Feliu, que data de l'any 1030. Té una nau romànica de 9 metres de llargada per tres metres d'amplada. El lloc és espectacular: s'obre a un cingle damunt del Ter i està enfront del Castell de Savassona.

Feta la visita, vam dinar i després ens vàrem desplaçar al Turó de Puigseslloses, on hi ha El Dolmen —un dolmen és una construcció megalítica consistent en diferents lloses clavades a terra en posició vertical— i altres lloses que, estant en posició horitzontal, fan de sostre. És de grans dimensions (10 metres de llargada i 3 metres d'amplada). Al costat es va construir l'església de Sant Jordi, on Mossèn Cinto Verdaguer va oficiar la seva primera missa.

I aquí va acabar la jornada, que havia estat molt intensa, sempre amb el guiatge d'en Jordi Bilbeny, el qual ens ha obert una nova finestra al coneixement i ens ha despertat noves inquietuds des de les quals seguir en el camí de la recerca de la veritat. En concret, també, el de l'espiritualitat i el coneixement de nosaltres mateixos.

Gràcies, Jordi Bilbeny, un altre cop. No deixes de sorprendre'ns.

Pere Coll